

Sayın Başkanım,
Sayın Kurul Üyeleri,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Rekabet Kurumu, BOTA, EP A, TOBB D.G. Meclisi, Enerji Ticaret Derneği ve GAZB R'in saygıdeğer temsilcileri,
Değerli PETFORM çalışan arkadaşlarımız,

Bu yıl onbirincisini düzenlediğimiz "Doğal Gaz Ticaret Forumu", eski adıyla "Taıtanlar Forumu'na" hoş geldiniz diyor, hepinize katılımlarınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım,

PETFORM Yönetim Kurulu olarak, sizi ziyaret ettiğimizde bizimle paylaştığınız değerli fikirlerinizi dikkate alarak, piyasamızın gelişimi doğrultusunda birçok konuya yer verebilmek amacıyla "Taıtanlar Forumu'nun isminde değişiklik yaptık.

Bu yıldan itibaren "Doğal Gaz Ticaret Forumu" olarak anılacak etkinliğimiz, doğal gazın ticaretine ilişkin hususları da değerlendireceğimiz bir platform olacak.

Dün Başkan Yardımcımız Mehmet beyin moderatörlüğünde başarılı bir çalıştay gerçekleştirdik. Kendilerine değerli katkılarından dolayı tekrar teşekkür ederiz. Yapılan çalışmalar, bugün makro sunumlarla sizlere arz edeceğiz.

Kıymetli katılımcılar,

Özel sektör oyuncularının ülkemize çok daha büyük katma değer sağlamasının yegâne yolu, şeffaf, rekabetçi, tüm piyasa oyuncularının eşit koşullar altında rekabet edeceği bir piyasa yapısının oluşturulmasıdır.

Nitekim bu forumun gerçekleştirilmesinin temel nedeni, tam da bu hedefler doğrultusunda piyasadaki sorunların çözüme kavuşturulması, Türkiye doğal gaz piyasasının gelişmesine katkı sağlama arzusudur.

Keza, geçtiğimiz 10 yılda başarıyla gerçekleştirdiğimiz (eski adıyla) "Taıtanlar Forumu'nun, doğalgaz piyasasında yaşanan teknik sorunların çözümü noktasında ilgili tüm tarafları aynı masa etrafında bir araya getiren, tek platform olması nedeniyle, önemli bir misyon üstlendiğine inanıyoruz.

Diğer taraftan, küresel doğal gaz piyasalarında yaşanan gelişmelerin ülkemize olan etkilerini daha fazla konutumuz bir süreci yaşıyoruz. Son yıllarda birçok yeni üretici ülkelerin piyasaya girmesi ve pazar arayışları içerisinde olduklarını hep birlikte gözlemliyoruz.

Son 2 yılda küresel ölçekte satıcı piyasasından, alıcı piyasasına yönelik geçişler yaşandı. ABD'nin de üretici olarak piyasaya girmesiyle LNG ve boru gazı arasında olumaya başlayan fiyat rekabeti ticaretin de doğasını bir miktar değiştirdi.

Özellikle, petrole endeksli, rekabeti kısıtlayan uzun dönemli sözleşmelerin yerini TTF, NBP gibi likit doğal gaz "hub" fiyatlarını da içeren "karma endeksli" kısa dönemli sözleşmeler aldı.

Satıcılar tarafından alıcılara daha esnek sözleşmeler önerilirken, Gazprom'un Avrupa Komisyonuna gönderdiği taahhütlerde olduğu gibi, ticaretin metodolojisini değiştirecek şekilde piyasa bazlı mekanizmaların güçlendiği bir süreçte doğrudan ilerliyoruz.

Hem mevcut ticari konjonktürün etkisi, hem de Batı Avrupa piyasalarındaki baskısı ve arz güvenliğine katkısı sebebiyle, ülkemiz de dahil olmak üzere birçok ülke doğal gaz ticaret merkezi yani "hub" olma yönünde politikalar geliştiriyor.

Özel sektör olarak hedefimiz, ülkemizin doğal gazda sadece bir transit geçiş ülkesi değil aynı zamanda bir ticari hub olmasıdır. Ülkemizde bir ticari "hub"ın kurulmasına yönelik atılacak tüm adımları destekliyoruz. Arz ve fiyat güvenliğinin ancak çok tedarikçili bir doğal gaz piyasasının tesis edilmesiyle, proaktif bir şekilde yönetilebileceğine inanıyoruz.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiğimiz "Forum"da, bu hedefe yönelik inancımızı, kamu ve özel sektör temsilcileri olarak hep birlikte dile getirdik, bu hedefe ulaşmak için iki ana husus üzerinde yoğun bir şekilde çalışacağımızı ifade ettik.

Bunlar; altyapının geliştirilmesi için yatırımlara ve serbest doğal gaz ticaretini destekleyecek reformlara devam edilmesi idi.

O günden bu yana, mevcut LNG terminallerimizin günlük sisteme gaz verebilme kapasitelerinin artırılmasında somut gelişmeler yaşandı. Yüzen LNG terminali ve Tuz Gölü yer altı doğal gaz depolama tesisi devreye girdi, Silivri'nin depolama ve sisteme gaz verme kapasitesinin artırılmasına ilişkin çalışmalar hızlandırıldı.

Bunlar Türkiye açısından hiç üphesiz önemli gelişmelerdir ve önümüzdeki kıtan itibaren arz güvenliği sorunumuzun büyük ölçüde çözülmesine direkt katkı sağlayacaktır.

Effaf ve liberal bir piyasa mekanizmasının oluşturulması yolunda en önemli unsur, rekabetin sağlanmasıdır. Bunun önkoşulu da “ithalat, toptan satış ve dağıtım segmentlerinde çoklu tedarikçinin” varlığıdır.

Önümüzdeki yıllarda, sağlıklı koşullarda rekabet edilebilmesi için özel sektörün piyasa payının arttırılması gerektiğine inanıyoruz. BOTA'nın iletim ve ticaret faaliyetlerinin ayrıtılarak yeniden yapılandırılması da, genel çerçevede piyasanın sağlıklı işleyişi açısından büyük önem arz ediyor.

Bizatihi bu yapılanmanın, BOTA'nın da mali ve operasyonel açıdan çok daha sağlıklı ve etkin bir yapıda hareket etmesinin teminatı olduğunu düşünüyoruz. Bu minvalde, hızlı karar alabilen güçlü bir BOTA'nın doğalgaz piyasasının gelişiminde lokomotif olacağına inanıyoruz.

Halihazırda sektörümüzün gelişmesini ve büyümesini ciddi şekilde etkileyen ve ülkemizin doğalgaz ticaret merkezi olmasını engelleyecek sorunlardan birisi de maalesef sübvansiyon.

Prensip olarak, sübvansiyona izin vermeyen, piyasa bazlı ve kalıcı olacak, sürdürülebilir bir fiyatlandırma mekanizmasının tesis edilmesine yönelik çalışmaların, ivedilikle ele alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Sübvansiyonun var olduğu bir piyasada ticaret merkezini hayata geçirebilmemiz ne yazık ki, teknik olarak mümkün değil. (Sadece ihtiyaç sahiplerinin bir fon üzerinden desteklenmesi yoluyla bu konuya bir çözüm getirilebilir.)

Yine geçtiğimiz yıl, Türkiye'nin bir doğalgaz ticaret merkezi haline gelebilmesi için EP A bünyesinde doğalgaz ticaret platformunun kurulmasına yönelik çalışmaların hızlandırılması gerektiğinde mutabık kalmıştık.

Geçtiğimiz sürede, EPDK ve EP A ile birlikte çalışmalarımızı sürdürdük. Bu bağlamda, EPDK'nın öncülüğünde sektörün tüm paydaşlarının bir araya geldiği toplantılar gerçekleştirdik.

EPDK tarafından “Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası yönetmeliği” yayımlanırken, diğer yandan Piyasa Usul ve Esasları EP A tarafından hazırlandı ve EPDK tarafından sektörün görüşüne açıldı. Yeni piyasa kurgusu çerçevesinde ebekeleyi Düzenlemelerinin revize edilmesine ilişkin çalışmalar da ciddi mesafe alındı.

EP A bünyesinde “Sürekli Doğalgaz Ticaret Platformu”nun planlandığı şekilde 1 Nisan 2018’de devreye girmesiyle ülkemizin doğal gaz ticaret merkezi olma vizyonunda önemli bir amaçla da geçilmi olacaktır.

Sayın Başkanım
Değerli Katılımcılar,

Geçtiğimiz 15 yılda doğal gaz piyasasında, mek katli bir serbestleşme süreci yürütülmü ; Düzenleyici Kurumumuzun değerli katkılarıyla önemli mesafe kat edilmiştir.

Bu minvalde, nihai beklentimiz, özel sektör dinamizminin piyasaya getirdiği rekabetin çok daha ileri noktalara taşınmasıdır.

Bu noktada ülkemizin gerekli potansiyele, özel sektörümüzün de her türlü kabiliyete sahip olduğunu belirtmek isterim.

Katılımınızdan dolayı bir kez daha teşekkürlerimi sunar, bugün yapacağımız çalışmaların sektörümüze ve ülkemize hayırlı olmasını dilerim.